

AMIGOE DI CURACAO

KOOP STEEDS BIJ
Meubel Etalage

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres: Consciëntiestee 27,
telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeverij en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiestee 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Kantoor benodigdheden
GENERAL
OFFICE SUPPLY

Venraai en Athene bevrijd.

Ook Beograd vrij.

Tropische orkaan teistert Havana.

Argentijnse regering bant propaganda voor de as.

DE STRIJD IN WEST-EUROPA.

Als volgt luidt het communiqué van hedenmorgen uit het Geallieerde hoofdkwartier: „In de Schelde-sector bereiken Geallieerde eenheden het gebied van IJzendijke. Ten Noorden van de stad kwamen wij ongeveer anderhalve kilometer Westwaarts vooruit. Meer ten Zuiden werd ook goede vordering gemaakt. Gevechtsschepen boden steun aan onze grondstrijdkrachten, die tegenaanvallen af sloegen op de hals van Zuid-Beveland.

Geïscorteerde zware bommenwerpers waarvan geen enkel vermist wordt, vielen de zeedijk bij Westkapelle op het eiland Walcheren aan. In de sector van Breskens werden voorraden depots, sterktepunten en het verkeer op de wegen getroffen door gevechtsschepen.

Onze strijdkrachten bereiken de buitenwijken van Venraai waar hevige gevechten voortwoeden [een later bericht van het tweede leger meldt de bevrijding van Venraai — Red.].

In een andere aanval ten Zuid-Westen van de stad staken onze eenheden de weg Venraai-Deurne over. Spoorweginfrastructuur werden over een uitgebreid gebied in Nederland en West-Duitsland getroffen door gevechtsschepen. Aanvallen werden gedaan in de gebieden van Venlo en Kempen (ten Oosten van de Nederlandse grens), te Neuss nabij

Dusseldorf, Bad Kreuznach, Bellheim en Rheinabern in het Rijnland en te Munster.

Onze troepen houden opruiming ten Noord-Oosten van Aken en handhaven hun linies, welke de stad geheel omsingelen. In de stad zelf duren de gevechten van huis tot huis voort.

Ten Noord-Westen van Aken hielden wij schoonmaak in enkele delen van de Siegfried-linie. Lichte bommenwerpers vielen zonder verlies de spoorbrug te Esskirchen aan. In de Moezel-vallei duren de gevechten voort te Maizières les Metz.

Militaire doelen te Keulen werden overdag aangevallen door meer dan 1300 zware bommenwerpers, geïscorteerde door 800 gevechtsvliegtuigen. 13 Bommenwerpers en 3 gevechtsvliegtuigen werden vermist. In de uitlopers van de Vogesen maakten onze troepen belangrijk voortgang niettegenstaande de hardnekkige tegenstand en de krachtige vijandelijke tegenaanvallen in verschillende gebieden. Deze voortgang geschiedde vooral vlak ten Zuiden van het wegnokruispunt te Bruyères en ten Noord-Oosten van Le Thillot. Er woeden nog hevige gevechten in deze gebieden. Het dorp Laval nabij Bruyères werd genomen. Tegenaanvallen werden afgeslagen in de sector van Luneville en Epinal (Geallieerd Hoofdkwartier, (P) 18.10).

DE BRITTEN IN ATHENE.

Britse troepen zijn geland van meer dan 150 oorlogsschepen en onderhouden thans patrouilles op de straten van Athene na botsingen tussen de twee Helleense facties opgebroken te hebben.

De Britse marinecommandant te Piraeus meldde, dat de ontschepping van een flotille Maandag voltooid werd en dat voorraden worden gelost. Mijnenvegers maken de zeëngenten nog schoon van mijnen.

Men gelooft, dat spoedig schepen met materialen en goederen zullen aankomen zodra de toegangs wegen geheel vrij zijn. De bekendmaking zeide, dat de commandanten van de militaire en marine-strijdkrachten de Helleense regering naar de hoofdstad zullen vergezellen.

De Raf maakte intussen bekend, dat Britse valschermers, die Zaterdagmiddag neerkwamen op het vliegveld Megara, dezelfde avond Athene bereikten, de hoofdstad baadde in een zee van licht en de Britse troepen werden binnengehaald door de overgelukkige bevolking (Rome, (P) 17.10).

Se Gnorizapo.

Helleens Volkslied.

Door de grootte van uw schrede,
Door de streek van uw zwaard,
Door de ernst van uw aangezicht
Ken ik u, trotse maagd.

De beenderen der Hellenen
Hebben de geschiedenis geheiligd:
Als vanouds staat gij daar:
Gegroet o, Vrijheid, wees gegroet!

Teruggetrokken in de duisternis,
Schuut ter, bitter, in pijn
Wacht gij op de roep
Om weer te verschijnen.

Lang, lang moest gij wachten
Laat, laat kwam de roep!
Onder de zerk der verdrukking
Hield vrees ons bevangen.

Toch bezocht gij heimelijk
Vaak vreemde landen,
Om, met bloed besmeurd hulp te vragen
Van machtiger handen.

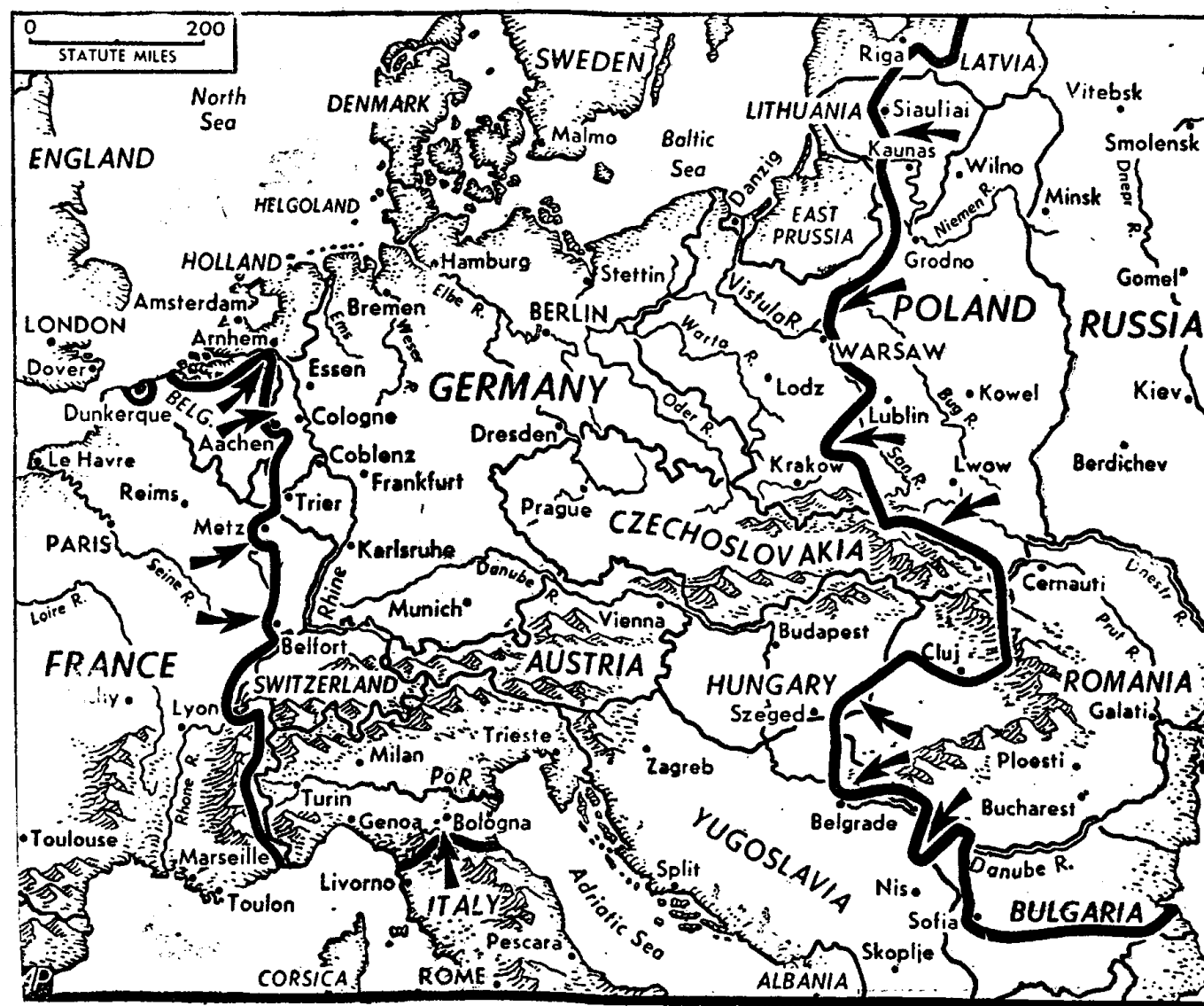
Alleen, liept gij rond,
Alleen kwaamt gij weder;
Dat de deuren moeilijk opengaan
Moeten de behoeftigen leren.

Maar thans zijn wij herrezen
Luistert, luistert naar de roep
Van uw Hellenen beraden
Tot winnen of tot sterven.

Het Helleense volkslied werd gecomponeerd door Nicholas Manzaros (1795 — 1873). De woorden zijn van Dionisios Solomos (1798 — 1857).

De woorden werden geschreven in 1823 en in 1828 op muziek gezet. Het lied werd in 1864 officieel aangenomen als het Helleense volkslied. Hellas won zijn onafhankelijkheid van Turkije na een wanhopige strijd, welke duurde van 1821 tot 1833.

Op 25 Maart 1829 werd Hellas onafhankelijk; dat werd zijn Onafhankelijkheidsdag.

Uit het Westen, uit het Zuiden en uit het Oosten vallen de Geallieerden aan in Europa. Dit kaartje toont de frontlijnen zoals zij thans ongeveer zijn. In Joego slavië word Beograd nog bevrijd.

vijandelijk garnizoen aldaar „in bedwang hield“.

Het bergachtig eiland Scarpanto ligt tussen Creta en Rhodos. Het eiland is ongeveer 50 kilometer lang en ten hoogste 13 kilometer breed.

Er wonen ongeveer 8000 mensen.

De Britse torpedojagers „Terpsichore“ en „Claveland“ voerden de operatie uit zonder tegenstand te ondervinden. De landingstroepen werden enthousiast verwelkomd. (Rome, (P) 18.10).

HET RUSSISCH OFFENSIEF.

Beograd bevrijd.

Russische en Joegoslavische strijdkrachten hebben de beheersing gekregen over Beograd met uitzondering van groepjes fanatieke Duitsers die zich verzetten in enkele wijken. De kanonnen van Moskou gaven een saluut voor de bevrijding van Joegoslavië's gehavende hoofdstad, terwijl de stilte over de strijd in

Hongarije, welke reeds zes dagen duurt, gehandhaafd bleef.

Moskou maakte melding van opeenvolgende hevige bombardementen op de Duitse strijdkrachten en sterkten langs de verkeerswegen welke Westwaarts leiden naar het hart van Oost-Pruisen — de route waarlangs het nieuwe offensief van het Rode leger plaatsvindt volgens Berlijn.

Hoewel de Russen niet rechtstreeks zulk een offensief bevestigden behoeft men er niet aan te twijfelen dat het in voortgang is. De Duitse radio verklaarde, dat de aanval plaatsvond langs een front van 40 kilometer aan weerszijden van de Litaanse stad Vilkauskis, op 20 kilometer van de Oostpruisische grens.

Generaal van Tsjernyakhovskij's 3e Wit-Russische leger vorderde twee maanden geleden tot Vilkauskis. Berlijn zeide, dat het offensief gesteund werd door een hevige voorbereiding van het geslacht en door zwermen van laagvliegende Stormoviks.

Gisteravond zeide de Duitse

radio, dat de Russen de grens bereikten op een niet nader gemeld punt. (Moskou, (P) 18.10).

DE INNEMING VAN VENRAAI.

De troepen van het Britse tweede leger hebben het Nederlandse wegnokruispunt Venraai veroverd op 13 kilometer van de Duitse grens en hebben zich ten Zuid-Oosten van de stad over ettelijke kilometers een weg gebaad.

Door de verovering van Venraai, een vroegere Duitse sterkte, werd de vijandelijke wig ten Westen van de Maas tot ongeveer 20 vierkante kilometer gereduceerd. De Britse strijdkrachten, rukken thans samen met de Noord Amerikanen aan hun rechterflank Oostwaarts op.

Venraai viel tijdens de nacht in Britse handen na twee dagen van bittere gevechten van huis tot huis. Britse staf-officieren zeiden, dat er nog enkele Duitse scherpschutters in het stadje zitten en dat de Tommies nu en dan in straatgevechten gewikkeld raken. De gehele stad is verbrand en gehavend na de gestadige beschieting door het Geallieerde en vijandelijke geschut. 80 Duitsers gaven zich gisteren over aan de Britten waardoor het totale aantal gevangenen in dit gebied op 800 werd gebracht. (Met het Britse tweede leger in Nederland, (P) 18.10).

DE GROOTSTE AANVAL OP KEULEN.

Meer dan 1300 Noord Amerikaanse zware bommenwerpers met een escorte van 800 gevechtsvliegtuigen hebben ongeveer 400 ton springstoffen geworpen op Keulen. Dit was het hevigste bombardement, dat deze strategische Duitse stad op het pad der Geallieerde invasielegers ooit onderging. De bommenwerpers, die in drie golven kwamen aanzetten, vatten de aanval samen binnen minder dan een uur (Londen, (P) 17.10).

BIJ DE VREDE.

De waarnemende Britse Premier Clement Attlee deelde aan het Lagerhuis mede, dat slechts die naties welke aan de oorlog hebben deelgenomen als oorlogvoerenden „met recht“ op de vredesconferentie vertegenwoordigd zullen zijn (Londen, (P) 17.10).

HET LAATSTE NIEUWS UIT NEDERLAND.

De Canadezen hebben Ede in Zeeuws Vlaanderen ingenomen. Zij zijn Eisendijke binnengetrokken.

Vierlingsbeek aan de Oostzijde van de wig in Nederland is genomen.

De Britse troepen trekken Wageningen binnen. (Aneta).

V. . . — WEST-END

WOENSDAG 7 en 9 p.m.

Een film van het vreemdelingen legioen

„ADVENTURE IN SAHARA“
(PENITENCIAS DEL CAPITAN SAVATT)

Paul Kelly—Henry Corden—Lorna Gray.
Schoten vliegen in de woestijn . . . . . Liefde vult de tuin van Allah.
f. 1.25 f. 0.75. Kinderen geen toegang.

DE ORKAAN IN DE CARAIBISCHE ZEE.

Havana getroffen.

De orkaan in de Caraibische Zee, welke thans met onverminderde kracht koers zet naar de Golf van Mexico en Florida heeft in de afgelopen nacht het Westelijk deel van Cuba en het eiland Pinos (bekend als toeristenoord) getroffen.

De stormwinden hebben een snelheid van wel 160 kilometer per uur.

Havana zelf werd getroffen door winden met een snelheid van 100 kilometer per uur, aangezien het centrum van de orkaan meer ten Westen lag. De Cubaanse hoofdstad is thans grotendeels gesoleerd van het omliggende landschap.

Telefoonlijnen en kabels zijn doorgesneden, zodat men nog niet in staat is de omvang van de aangerichte schade te schatten. Men heeft nog geen contact kunnen maken met het eiland Pinos, dat de volle kracht van de orkaan voelde. Pinos heeft ongeveer 10.000 bewoners. Havana zelf was tijdig gewaarschuwd en goed voorbereid op de storm. De voornaamste radio-zenders van de Cubaanse hoofdstad hebben naar uitzendingen moeten staken. (Miami, (P) 18.10).

ARGENTIJNSE REGERING VERBODT NAZIE-PROPAGANDA.

De Argentijnse regering heeft een besluit uitgevaardigd, waardoor alle uitgaven in vreemde talen, welke de zaak van de as steunen, worden opgeheven en gearschuwd wordt tegen alle propaganda voor de regimes van de as. Het besluit noemde speciaal het Duitse dagblad „Deutsche La Plata Zeitung“ en het Italiaanse „Mattino d'Italia“ als de asgezinde nieuwsbladen, die openlijk hun publicaties moeten staken. Het besluit is ook van invloed op drie dagbladen in de Japanse taal.

De bladen, die in de Spaanse taal verschijnen, werden ingelicht, dat zij onderworpen zullen zijn aan een tijdelijke opheffing indien zij het verbod tegen as-propaganda zullen schenden. Bij herhaalde overtredingen zullen zij voor goed gesloten worden. Dit deel van het besluit is blijkbaar gericht tegen zulke nieuwsbladen als „El Federal“, een pro-as en anti-Noordamerikaans middagblad; „Cabildo“, een nationalistisch ochtendblad dat gematigder is, doch naar de as leunt en „La Frontera“, dat zijn

nieuws op dezelfde wijze als „Cabildo“ behandelt (Buenos Aires, (P) 17.10).

WAT NU HERR GOEBBELS?

Het DNB heeft de Duitse troepen gewaarschuwd geen hoop te hechten aan zogenaamde V-wapen en zeide tot hen dat Duitsland „laatste defensieve kracht ligt in onszelf, in onze harten, in ons uithoudingsvermogen“.

Zonder acht te slaan op de beloften der propagandisten van opzienbarende nieuwe „geheime wapenen“ — welke op 15 October in de strijd zouden worden ingevoerd — zeide het DNB in een uitzending, welke door de Federal Communications Commission werd opgevangen: „De verbeeldingskracht woekert voort over de beloofde V-wapenen. Er zijn misschien zelfs mensen, die verwachten, dat met het gebruik van nieuwe wapenen de overwinning zal komen binnen drie dagen.“ Het agentschap drong er bij de troepen op aan „het geloof in een wonder“ op te geven (New York, (P) 17.10).

VERTAGINGS DIENST. PLICHTIGE LEEFTIJD.

Domei meldde in een uitzending, dat Japan de dienstplichtige leeftijd voor het leger verlaagd heeft van 19 tot 17 (San Francisco, (P) 17.10).

VOORTGEZETTE LUCHT-AANVALLEN.

Het Japanse nieuwsgagentschap Domei maakte melding van voortgezette Noordamerikaanse luchtaanvallen op de Philippijnen door vliegtuigen van vliegdek-schepen. Het vliegveld Clark nabij Manila werd getroffen alsook Legaspi in het Zuidwestelijk deel van het eiland Luzon (San Francisco, (P) 17.10).

DE GEVANGENEN SEDERT D-DAG.

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat 606.666 Duitse gevangenen genomen werden van D-Dag op 6 Juni tot 11 October. Hiervan namen de Britten en Canadezen 172.645 gevangenen. De Noord Amerikanen en Fransen vingden de rest (Geallieerd Hoofdkwartier, (P) 17.10).

ROOSEVELT ZAL SPREKEN

President Roosevelt zal een belangrijke politieke redevoering houden in Shibe Park te Philadelphia op de avond van 27 October aanstaande. De rede zal door de radio worden uitgezonden en zal voornamelijk gericht zijn tot de zakenlieden (Washington, (P) 17.10).

Het nieuws van vandaag.

Venraai en Athene zijn thans bevrijd. Het eerste is een strategisch stadje van 16.000 inwoners, het tweede een oude hoofdstad welke met voorstellen een zielental van wel een miljoen heeft.

Venraai viel eerst na hevige strijd waarbij het Britse tweede leger den vijand huis voor huis moest verdrijven. Het grote Athene viel bijna zonder slag of stoot.

Dit slag de voornaamste winsten, die de Geallieerde legers gisteren en vandaag in West- en Zuid-Europa geboekt hebben. Hiertoe zijn de Geallieerde winsten in Europa evenwel niet beperkt gebleven.

afgezien van het nieuwe Russische offensief, dat tegen Oost-Pruisen gaande is, doch waarvan nog weinig bijzonderheden binnen zijn, heeft het Rode leger in samenwerking met de Partijgenoten van Tito den vijand in Beograd, hoofdstad van het Joegoslavische koninkrijk, opgeruimd. Hier en daar bieden groepjes Duitsers nog fel tegenstand, doch reeds kan men spreken van de bevrijding van Beograd aangezien in Moskou de kanonnen een saluut gaven ter ere van de overwinning.

Behalve Venraai zijn in Nederland nog verschillende plaatsjes genomen.

Vierlingsbeek ten Noorden ervan werd in dezelfde opmars gezuiverd van den vij-

and en het bruggenhoofd van den vijand op de linkeroever van de Maas is hierdoor nog meer ingekrompen.

Aneta meldt, dat Geallieerde troepen Wageningen zijn binnengerukt.

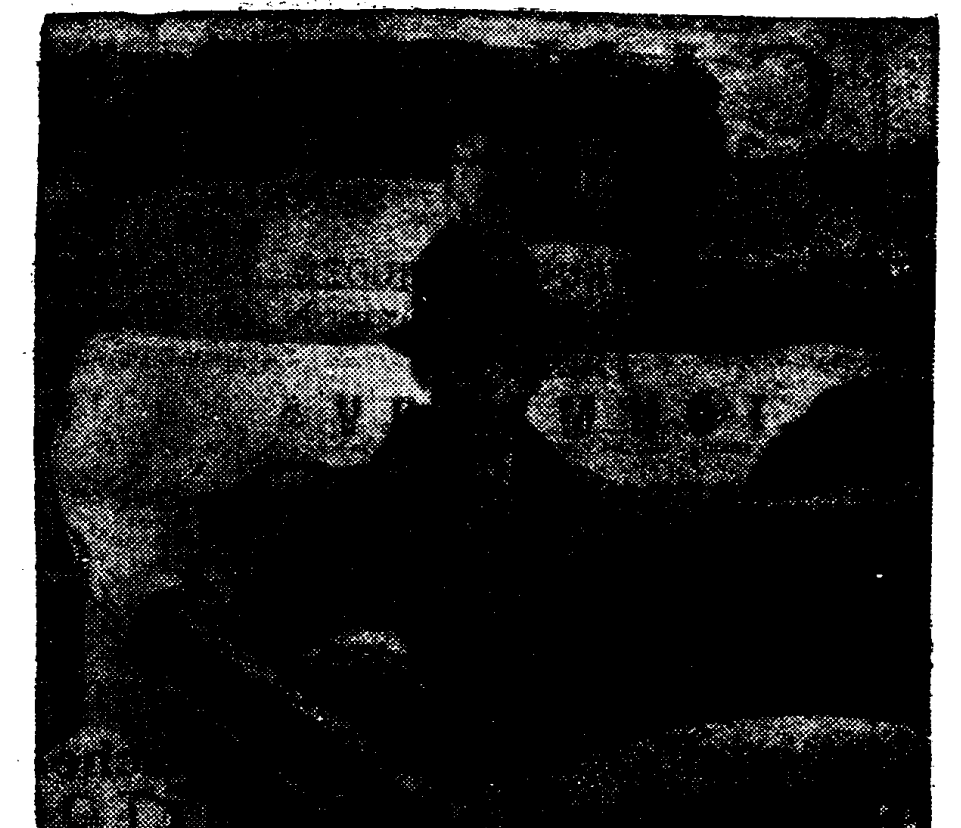
Wageningen ligt op de Noordelijke oever van de Neder-Rijn, zodat men de rivier moet zijn overgetrokken. Vermoedelijk zal het echter slechts in patrouille-sterkte zijn.

De Canadezen die vechten aan de Schelde-boorden, hebben intussen meer winsten geboekt. Zij namen Ede vlak binnen de Nederlandse grens ten Noorden van het Leopoldkanaal en trokken ook IJzendijke binnen. In de omgeving van Woensdrecht in Noord-Brabant sloegen zij Duitse tegenaanvallen af welke ten doel hadden de verbinding met Zuid-Beveland weer vrij te maken.

Op het Westelijk Halfrond trekken heden een orkaan en een politieke zet vooral de aandacht.

De tropische orkaan, welke reeds enkele dagen in de Caraibische Zee woedde, is vannacht over de Westelijke tip van Cuba getrokken en teisterde hierbij de hoofdstad Havana.

En de Argentijnse regering heeft alle propaganda voor de as verboden en alle asgezinde bladen in vreemde talen opgeheven.

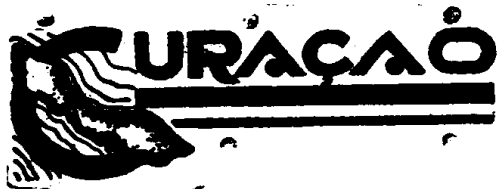
GENEREAAL BOR BIJ DE OVERGAVE

Het onderschrift, dat deze Duitse foto vergezelt, zegt dat zij Generaal Bor (Tadeusz Komorowski), de Poolse Bevelhebber, toont bij zijn overgave in Warszawa.

Generaal George C. Marshall (rechts), Chef Staf van het Noordamerikaanse leger, praat met Luitenant Generaal George S. Patton Jr., Bevelhebber van het Noordamerikaanse 3e leger in Frankrijk. Enkele dagen geleden bracht Marshall een bezoek aan het Westeuropese front.

ZUSTER APOLONARIA BEDIEND.

Gistermiddag is Zuster Appolonia van het Sint Martinus-gesticht uit voorzorg bediend van de laatste H.H. Sacramenten der Stervenden.

ADMIRAAL INGERSOLL BEZOECT SANTO DOMINGO.

Admiraal Royal Eason Ingersoll, de Noordamerikaanse Bevelhebber van de vloot in de Atlantische Oceaan, heeft onlangs een bthoek gebracht aan de Dominicaanse Republiek, vergezeld van Schout bij Nacht Kirkpatrick.

De hoge marine-autoriteiten werden ontvangen door President Trujillo en hun werd een schitterend banket aangeboden waarbij hartelijke woorden gesproken werden. Admiraal Ingersoll dankte hierbij voor de gastvrijheid welke hij en de bemanning van de drie schepen die hem op zijn tocht vergezelden hadden ondervonden.

Bovenstaand bericht ontlenen wij aan een officieel bulletin, dat ons door den Consul Generaal van Santo Domingo werd toegezonden. Wij willen de hoop uitspreken, dat voor de goede verstandhouding met onze bondgenoten ook hier een dergelijke samenwerking werd gedaan wanneer zich zulk een bezoek zou voordoen. Heeft zo iets onlangs niet plaatsgevonden?

KETTY LIEGT NOOIT.

Deze comédie, door zeer velen gezien, lijkt zeer eenvoudig en volkomen neutraal, gemaakt enkel om de lachspieren in beweging te brengen.

Wie de auteur van dit comediëstuk is, noch welke bedoeling hij hiermee heeft gehad, weet ik niet.

Dit echter weet ik wel: dat in dit eenvoudige, uit het leven gegrepen stuk, vele wijze levenslessen liggen.

Mogelijk is dit velen ontgaan. Daarom wil ik even hierop de aandacht vestigen. Het kan zijn nut hebben.

We zagen in dit levensechte stuk hoe een kleine leugen, grote, ernstige, betreurenswaardige

gevolgen kan hebben. Als Ketty in plaats van de leugen: „dat ze met niemand geluncht heeft” oprecht de waarheid gesproken en haar man van de omstandigheden in kennis had gesteld, dan was er niets gebeurd en hun huwelijksgeluk niet verstoord geworden.

De bewering: „een vrouw die eens gelogen heeft, liegt altijd” is te bot, onbillijk ja onrechtvaardig: maar de gewoonte van liegen, zoals Ketty zich had eigen gemaakt, is fataal!

Zo is het ook met andere zonden, te meer met zonden, die groter zijn dan een leugen.

Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel!

Al gaat die achterhaling niet zo snel en langs vele omwegen, zoals het toneelstuk ons toont, ten slotte komt de waarheid toch uit en ondervindt men dat die leugenties om bestwil na een korte vreugde (een drieling!) ellende en desillusies brengen (geen kind, geen bekering, maar een nog grotere leugenaar als vrouw!).

Jaloesie, vooral bij man en vrouw, zij het in geringe mate, is ook iets, dat tot ernstige en droevige gevolgen kan leiden.

Was Willy niet zo jaloers en achterdochtig geweest omtrent zijn lieve en boven alle verdienst verheven vrouw, dan was er ook niets gebeurd.

In het leven, vooral in het huwelijksleven, moet men weten te geven en te nemen, geduldig, verdraagzaam en vergevingsgezind zijn.

Dit alles, en mogelijk nog meer, leert ons: Ketty liegt nooit.

R. B.

HET ANTWOORD VAN MÜHLENFELD.

De Algemene Surinaamse verzoeken, verzocht ons de volgende brief te publiceren, welke zij ontving van den waarnemend Gouverneur Dr. C. Sütthoff:

Onderwerp: Emigratie Nederlandse boeren naar Zuid-Amerika

„Naar aanleiding van het telegram door uw vereniging verzonden aan den Heer A. Mühlendorf, Directeur-Generaal van Westindische Zaken te Londen, zoals dat de 5e October jl. in de dagbladen werd afgedrukt, omtrent in hoofde vermelde onderwerp, heb ik de eer u mede te delen van den Heer Mühlendorf voornoemd een telegram te hebben ontvangen, verzoekende u te melden, dat de inhoud van het telegram uwer vereniging in de aandacht van den Heer Welter is aanbevolen.”

WERELD NIEUWS

KANAAL VAN KIEL GEBLOKKEERD.

Deense reders zeiden, dat hun Duitse agenten hun mededeelden, dat het Kanaal van Kiel sedert 15 October geblokkeerd is door een spoorbrug over de waterweg instortte. Het kanaal zal gedurende drie of vier maanden onbruikbaar zijn, aldus vernamen de reders (Stockholm, (A) 17.10).

BINNEN DE POOLCIRKEL.

Het communiqué van Helsinki maakte bekend, dat de Finse troepen de Poolcirkel op verschillende punten hebben overschreden in hun opmars om de Duitsers uit Lapland te verdrijven (Stockholm, (A) 17.10).

DE GAULLE IN HET ZADEL.

Eisenhower verwachtte dat binnen enkele dagen de formele overdracht van het volle gezag over het Franse gebied zal worden overgedragen aan Charles de Gaulle. Uitgezonderd blijven nog enkele havenplaatsen en gevechtsgebieden. De gebieden, die buiten deze gevechtszones liggen zullen worden genoemd het binnenlandse gedeelte van Frankrijk. Hiermede zullen De Gaulle & de zijnen praktisch het gezag over bijna geheel Frankrijk erlangen. Dit zou kunnen medewerken om de politieke organisatie van het land te bespoedigen. Het gebrek aan goede vervoermiddelen heeft feitelijk zo lang tot uitstel genoopt. (Washington, (A) 16.10).

ERKENNING VAN DE GAULLE.

Het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken maakte bekend, dat de Roemeense regering het regime van De Gaulle erkend heeft als de voorlopige regering van Frankrijk en Joseph Igirosia mu benoemd heeft tot Zaakgeplaatste. Ook werd bekend gemaakt, dat Tsjecho-Slowakije Henry Nosek benoemd heeft tot Gezant in Parijs in opvolging van François Cerny, die de

Tsjechen in Algiers vertegenwoordigde (Parijs, (A) 17.10).

De Noordamerikaanse troepen zijn ongeveer een kilometer gevorderd voorbij Liernano in de richting van Bologna. De troepen van het achtste leger vervolgden hun moeizame opmars in de Povakte waarbij zij nog geringe vordering maakten.

De Duitsers hebben toegegeven, dat de Noordamerikaanse niptang zich gesloten heeft om Aken.

De Britse Secretaris van Oorlog James Crigg heeft verklaard, dat voldoende voorbereidingen zijn getroffen om de hongersnood in de bevrijde gebieden van Hellas te verlichten.

Admiraal Nimitz maakte bekend, dat vliegtuigen van vliegdekschepen de aanvallen op de Philippijnen voortzetten. Tegelijk maakte Nimitz een militair geheim bekend met de verklaring, dat Noordamerikaanse troepen op 21 September zonder verzet geland zijn op de atol van Ulithi in de Carolinen. Deze atol heeft een laagte welke een goede vlootbasis vormt.

Generaal Douglas MacArthur maakte bekend, dat zijn gevechtsvliegtuigen naar Mindanao voglen om een Japans convooi van 62 vrachtauto's en 6 staf-auto's op te ruimen, de vijandelijke ruitertij uiteten te slaan en vliegvelde te bestoken.

De Hongaarse Gezant in Kopenhagen Kristoffy en zijn staf zijn in Malmö (Zweden) aangekomen. De Gezant verklaarde, dat hij niets moet hebben van het nieuwe nazie-régime in Boedapest. Kristoffy zeide slechts orders te aanvaarden van Horthy en onmogelijk in Denemarken onder nazie-bezetting te kunnen blijven.

De Finse troepen die naar Kemijarvi oprukken hebben Luusua bereikt op ongeveer 65 kilometer ten Oosten van Rovaniemi.

Berlijn maakte de vorming van een Volks Storm Corps bekend. Het Corps werd beschreven als een militaire organisatie van alle Duitse mannen tussen 16 en 60 jaar die werken aan het thuisfront.

In een bericht uit Tokio meldde Radio Bthlijn de dood van drie Japanse Vice-Admirals. Een stierf als gevolg van ziekte aan het front en twee anderen „sneuvelden in de strijd”. De Vice-Admirals heten Miura, Murata en Mitsunobe.

Keulen is heden voor de vierde maal binnen vijf dagen aangevallen. Kassel werd ook aangevallen. De strijdmacht bestond uit 600 Vliegende Forten en 450 Mustangs.

BANGE TOESTAND AMSTERDAM.

door

VAS DIAS.

In Amsterdam is geen elektrisch licht meer; de voedselvoorraden reiken in sommige gevallen nog enkele weken en bijna de helft van de bevolking is ondergedoken. Dit grimmig beeld van de levensomstandigheden in de hoofdstad van Nederland werd gegeven door een Amsterdammer, die enkele dagen geleden de door hongersnood bedreigde stad verliet en na een zeer gevaarlijke reis in de Geallieerde linie aankwam. De bevolking houdt zich echter moedig, ondanks de zware beproevingen. De dichtbij gelegen weilanden zijn overstroomd,

evenals het landbouwland. Vruchten en groentenvoorraden zijn verloren gegaan en de koeien staan tot hun buik in het water. De bevolking van Amsterdam leeft van de laatste voorraden van enkele levensmiddelen, die verborgen werden. Maar deze voorraden zullen spoedig uitgeput zijn en het is niet te verwachten, dat de onmiddellijke omgeving voldoende levensmiddelen zal kunnen leveren.

Toevoer uit meer verwijderde gebieden is onmogelijk, daar er geen vervoer meer is. Indien niet binnen zeer korte tijd nieuwe voorraden aangevoerd worden, staat Amsterdam voor de onmiddellijke bedreiging van een hongersnood.

Tot nu toe kon de watertoevoer worden behouden en gedurende anderhalf uur per dag wordt ook nog gas geleverd. Dit is juist voldoende om de schrale maaltijden te koken.

Daar er in het geheel geen elektrische stroom meer is, rijden

CINELANDIA

HEDEN: 8 PM

SABU

... de sympathieke Indische ster uit: „Arabian Night”, „Thief of Bagdad” in de onbeschrijflijk-prachtige Kleurenfilm van den grooten Engelschen genie: ALEXANDER KORDA „JUNGLE BOOK” met Joseph Calleia Rosemary Patricia De Camp O'Rourke.

De geschiedenis van MOWGLI, de jongen, die door de wilde dieren van het woud werd grootgebracht! Naar het werk v. Rudyard Kipling. fl. 1.25/1.075. Geen kinderen.

Donderdag: Op verzoek! „E L R E B E L D E” met den zanger Jorge Negrete.

ROXY-THEATER

HEDEN: 7 PM

Twee Grootte Sterren: Errol FLYNN Paul LUKAS

in „Warner”'s machtig drama: „UNCERTAIN GLORY” met de nieuwe actrice JEAN SULLIVAN.

De geschiedenis van een Misdaad. Die Geen Misdaad Was... Van een man, die zich niet om de wet bekommerde... doch zijn vaderland boven alles liefhad!

Eén van de typische Grootte Successen van „Warner Bros.”... fl. 1.25 — fl. 0.75. Geen kinderen.

DONDERDAG: om 7 pm en 9 pm: Carmen Miranda, Alice Faye — Phil Baker — Benny Goodman en band, in „THE GANGS ALL HERE” in „technicolor”.

HEDEN: 9 PM

Eén van de grootste acteurs die Engeland heeft voortgebracht: LESLIE HOWARD

in: „MISTER -V-” met: Francis Mary Hugh Sullivan Morris Mc Dermont.

WIE IS HIJ...??? Waar houdt HIJ zich schuil...??? De man, die niet eens door de vrouw, die hij lief heeft, gevonden kan worden.

DE MAN, DIE DE GESTAPO VOOR DEN HEK HOUDT! fl. 1.25 — fl. 0.75. Geen kinderen.

Gemeubileerd Te huur Gevraagd

Zitkamer, Slaapkamer (of zit-slaapkamer), Badkamer en Keuken.

Pundazijde, voorkeur omgeving Pietermaai.

Brieven letter H Bur. iv. d. blad.

LA ESTRELLA

HEERENSTRAAT 24.

Het adres voor

Dames Lingerie.

S. PIMSLER.

De kwellende eczeem verdwijnt vlug.

Een geneeskrachtige olie, krachtig en doordringend. Heeft allen die er aan lijden verbaasd doen staan. Zie hier een wonderbaarlijke antiseptische olie, die nu te verkrijgen is in de genezing van huidziekten, dan elk ander bekend middel.

Zijn werking is bijna magisch. De jeuk houdt ogenblikkelijk op en de kwellende eczeem verdwijnt snel. Het zelfde gebeurt met de schurft, uitslag, rheumatische dermatitis en andere jeukende huidziekten.

Esmeralda Moone olie is verkrijgbaar in alle moderne apotheeken. Het is onschadelijk en zeer doeltreffend in huidziekten,

evenals het landbouwland.

Vruchten en groentenvoorraden zijn verloren gegaan en de koeien staan tot hun buik in het water. De bevolking van Amsterdam leeft van de laatste voorraden van enkele levensmiddelen, die verborgen werden. Maar deze voorraden zullen spoedig uitgeput zijn en het is niet te verwachten, dat de onmiddellijke omgeving voldoende levensmiddelen zal kunnen leveren.

Toevoer uit meer verwijderde gebieden is onmogelijk, daar er geen vervoer meer is. Indien niet binnen zeer korte tijd nieuwe voorraden aangevoerd worden, staat Amsterdam voor de onmiddellijke bedreiging van een hongersnood.

Tot nu toe kon de watertoevoer worden behouden en gedurende anderhalf uur per dag wordt ook nog gas geleverd. Dit is juist voldoende om de schrale maaltijden te koken.

Daar er in het geheel geen elektrische stroom meer is, rijden

INDIGESTIE!

KWELLENDEN HOOFDPIJNEN?

Een of twee Alka-Seltzer tabletten opgelost in water, brengt weldra verkwikking.

Een combinatie van Antacid en Analgesie. Alka-Seltzer maakt U weer fit.

ook de trams niet meer. Telefoons en radio's zwijgen; alleen degenen, die radiotoestellen op batterij hebben, luisteren nog, maar dan natuurlijk naar de BBC en de uitzendingen van Radio Oranje.

Het langs de radio opgevangen nieuws wordt getypt en verspreid, zodat de bevolking toch op de hoogte blijft van wat er gaande is. Schouwburgen en bioscopen zijn gesloten. Wanneer de avond valt, zitten de Amsterdammers rondom een kaarsje in de koude kamers, soms wordt het kaarsje vervangen door een oliepitje of door een fietslamp.

Dan praten zij over de toestand. Zij hebben de haven van de stad en de opslagplaatsen zien verwoest door de Duitsers. Zij weten dat hun levensmiddelen-voorraden snel slinken en zij vragen zich af hoe lang dit alles nog kan uitgehouden worden. Maar toch blijven zij moedig en is hun geestelijk verzet niet te breken. De bevolking is verdeeld in twee groepen: „de goeden” en de „niet goeden”.

Er zijn echter maar weinig verraders, laboratuurs en zwakkelingen, die de voordelen aanvaardden, waarmee de Duitsers hen overhaalden, zoals extra voedselrantsoenen of een betere behandeling. Maar de meerderheid van de bevolking keert zich af van dezen vervalscheit niet door de Duitsers verleiden. De „goeden” helpen elkaar onderling, dikwijls met levensgevaar; nemen ondergedoken op en bezorgen hen in het geheim voedsel. Het aantal onderduikers is geweldig toegenomen na de spoorwegstaking, waardoor inderdaad het gehele treinverkeer werd verlamd. De meeste Amsterdamse kantoren zijn gesloten en ook de grote winkels. Fietsen vormen het enige vervoermiddel en zij worden vooral gebruikt om naar de omliggende dorpen te rijden teneinde daar op de zwarte markt te kopen en de levensmiddelen de stad binnen te smokkelen.

De Heer G. P. Luden, Nederlands consul-generaal te Montreal, die deze post gedurende de laatste 7 jaren bekleedde, zal binnenkort naar Londen vertrekken om een nieuwe functie te aanvaarden. Welke deze functie is, werd niet vermeld.

KRUIJS OVER DE BEVRIJDING.

Maandag verklaarde generaal-Majoor H. J. Kruijs: De geallieerden hebben al het mogelijke gedaan om de operaties tot bevrijding van Nederland te bespoedigen. Hij sprak voor den zender in bevrijd Nederland. De spreker wees er op, dat de opmars zich minder snel had ontwikkeld dan men voorzien had en hij drukte zijn bewondering uit voor het heldhaftig verzet van het Nederlandse volk in het bezette gebied.

Hij verklaarde verder dat de Engelsen en Noordamerikaanse collega's diep getroffen waren door de toewijding waarmee de Nederlanders in het zuidelijk gedeelte van het land de geallieerden bijstaan. Engelsen en Noordamerikaanse hebben van hun kant ook alles gedaan om de bevolking zo snel mogelijk te bevoorraden.

Het woord richtend tot de reeds bevrijde Nederlanders verklaarde Kruijs: Ik heb gezien hoe gij de bevrijding verwelkomt hebt. Ik begrijp volkomen wat het voor U zeggen wil weer vrij te kunnen ademen, zelfs als nog niet alles voorbij is. Wij moeten dan ook met vereende krachten voort gaan om onze minder gelukkige vrienden te helpen en ons klaar maken voor de bevrijding van Nederlands Indië. Ook voor U zijn nog moeilijke dagen in het verschiet. Gezamenlijk kunnen wij onze last dragen en verlichten.

Gij weet beter dan anderen wat Nederland nodig heeft: wij kunnen niet rusten vooraleer de volledige bevrijding bereikt is.

LUDEN NAAR LONDEN.

De Heer G. P. Luden, Nederlands consul-generaal te Montreal, die deze post gedurende de laatste 7 jaren bekleedde, zal binnenkort naar Londen vertrekken om een nieuwe functie te aanvaarden. Welke deze functie is, werd niet vermeld.

CINELANDIA

VRIJDAG 20

ZATERDAG 21

ZONDAG 22

NIEUWE GROOTE PERSOONLIJKHEDEN van de planken:

TAMARA TOUMANOVA

GREGORY PECK

R.K.O.'s machtig verhaal van diepe haat en... groote liefde:

„Days Of Glory”

TWEE JONGE MENSCHEN die niet slechts van de haat leven konden... in een tijd, dat DE LIEFDE NIET WACHTEN KAN OP DEN DAG VAN MORGEN....

Het conflict van vurige menselijke emoties.....

Regie: JACQUES TOURNEUR.

ROXY-THEATER

VRIJDAG 20

ZATERDAG 21

ZONDAG 22

DOROTHY LAMOUR... thans met een GUITAAR... inplaats van een SARONG... in „PARAMOUNT”'s vermakelijke muzikale comédie

„AND THE ANGELS SING” met:

FRED MC MURRAY - BETTY HUTTON DE DUIVEL in het PARADIJS! — Op 4 engelen tegelijk — VERLIEFD... ACHT pittige Liedjes t'Is „Een stukje Hemel op aarde,....”

VRIJDAG 20

ZONDAG 22

MAANDAG 23

Liefde en spannend... Drama en muziek... „N BRILJANTE TRIOMF van de BRITSCHE FILM

„SUICIDE SQUADRON”

met den grooten Ster ANTON WALBROOK en SALLY GRAY

De geschiedenis van een man, die kiezen moest tussen Geluk... en Plicht. N'grootte musicus, die alles overhad voor zijn land! U hoort muziek van den onsterfelijken CHOPIN

De Universitaire situatie in Nederland 1940-1944.

Overzicht.

Het is ondoenlijk enig overzicht te krijgen van de Universitaire situatie in Nederland (anno Maart 1944), wanneer men die niet tekent tegen de zeer sommier geschetste achtergrond van de vóór-oorlogse situatie (A). Daarna zal in dit rapport vooral de aandacht worden geschonken aan de verhoudingen in het studentenleven tijdens de bezettingstijd (B):

a. Ontwrichting van het Universitaire leven door de Duitse maatregelen.

b. Gevolgen daarvan in de studentensamenleving.

c. De reactie daarop is een ernstig zoeken naar een nieuwe conceptie van de Universiteit en de universitaire samenleving (C). Tenslotte (D) zullen nog enige perspectieven naar de toekomst voorzichtig worden aangegeven.

A. Situatie vóór 10 Mei 1940.

B. Situatie 10 Mei 1940-1944.

a. Maatregelen van den bezetter.

b. Gevolgen daarvan in het studentenleven.

c. Op zoek naar een nieuwe Universiteit.

D. Perspectieven.

A. De situatie voor 10 Mei 1940.

De Nederlandse Universiteit, het lot deend van de moderne Universiteiten in het algemeen, vermocht geen totale conceptie te waken van een hechte levens-eenheid en een onderling verband der wetenschappen en cultuur. De basis, het ordenend beginsel was te loon gegaan. Beginsel-zo, „neutraliteit“ heerste allerwege en gold niet als signum paupertatis, maar als een wetenschappelijk goed aanvaardbaar principe. Van een Universiteit, waarin de samenhang der wetenschappen (universitas scientiarum) van een gemeenschappelijke grondslag uit gezien werd, noch van een Universiteit in de zin van een levensgemeenschap van docenten studenten (universitas magistrorum) die op deze grondslag hun taak vervulden — was dan ook nauwelijks sprake. De Universiteit werd tot een zieloos instituut voor vakopleiding, zonder onderlinge samenhang, verbrokken. Men schermde met de leus van „vrijheid“ — in feite bedoelde men daarmee individualisme, zijn eigen weg gaan en zich losmaken van een groter verband, dat — zo niet beleiden, toch geheimzinnig vermoed werd. Ieder was zichzelf het naast, van een encyclopedische plaats, die men in de universitas scientiarum innam, was men zichzelf nauwelijks bewust. Met het gehele moderne cultuurleven, droeg de Universiteit de signatuur van richtingloosheid.

De neerslag van deze verhoudingen in het studentenleven is licht te bevroeden. Ook hier was van enige levenssamenhang onderling weinig sprake. Men had zijn corpora en verenigingen — maar die waren haast uitsluitend recreatiegemeenschappen — geen werkgemeenschap, laat staan werkgemeenschap. Docenten en studenten ontmoetten elkaar nauwelijks anders dan rondom de kathedraal of groene tafel. De corpora leefden uit een traditie, die de groep bijeenhield, maar geen impulsen gaf voor een wijder totale greep naar de studentenwereld. Men gevoelde het gemis, maar het vermoeden, dat deze structuur nauw samenhang met onze gehele cultuurhistorische situatie, deed alle activiteit tot verandering verlammen. Hier en daar trachtte men dieper door te stoten. Enkele hoogleraren gaven hierin een lichtend voorbeeld. Als geheel kan men beweren, dat de georganiseerde studentenwereld bepaald werd door een enghartig sectarisme en een energie dodend conservatisme.

Buiten deze georganiseerde groep kwam dan nog de onoverzichtelijke massa van enkelingen „nihilisten“, voor wie die Universitaire studie grotendeels omging buiten elk nauwer levensverband en die nauwelijks beseften opgenomen te zijn in een groter universitair geheel.

Het volgende beeld dus: Een Universiteit zonder gemeenschapwekkende grondslag, maar met een achtergrond van vrijheid, zelfstandigheid, neutraliteit, onafhankelijkheid.

En studentensamenleving zonder andere binding, dan die van loyaliteit jegens de Universitaire wetenschappelijke en samenlevingstradities — deels georganiseerd in corpora en ver-

enigingen, die bijna uitsluitend het karakter van recreatie gemeenschappen droegen („gezelligheidsverenigingen“) — soms langs confessionele lijnen van de andere geïsoleerd (Gr., R. K. — en een grote massa nihilisten, zonder enig onderling verband.

Over deze Universitaire wereld brak de oorlog los — en volgde de bezetting.

B. Situatie 10 Mei 1940-1944.

a. Maatregelen van den bezetter.

De reeks verordeningen het Nederlandse universitaire leven treffend kunnen worden gezien uit tweeërlei motief:

1. Het ideologisch motief: van de raciale ideologie uit van het nationaal socialisme probeert men alle vreemde elementen uit te bannen en een Germaanse levensgemeenschap te scheppen (rasvermeende elementen uit wetenschappelijke literatuur, ariseren en nazificeren van de Universiteit).

2. Het „ordnungs-politische“ motief: van de ideologische onderbouw uit worden praktisch-politieke consequenties getrokken: als lid van de Germaanse levensgemeenschap moet ook de Nederlandse student loyaal deelnemen aan de Europese strijd tegen het bolsjewisme (loyaliteitsverklaring, arbeidsinzet).

De toepassing van de — aldus gemotiveerde — maatregelen is willekeurig, wettelijk, opportunistisch, maar voltrekt zich met ijzeren noodwendigheid. Dat een botsing met de Nederlandse Universitaire wereld onvermijdelijk was, was van het begin af aan duidelijk.

Men vroeg zich alleen nog af op welk plan deze „Auseinandersetzung“ zich zou voltrekken.

1. Ideologische maatregelen.

Reeds enige maanden na het begin der bezetting (Augustus 1940) worden de bibliotheken „gezuiverd“ van „Joods-marxistische“ literatuur, de studieboeken worden gecensureerd. Het beginsel van het vrije onderzoek is aangerand. Even later komen de eerste tekens van het „ariseren“ van het Universitaire leven. November 1940 worden de Joodse docenten ontslagen. De Universitaire wereld protesteert: ze ziet hier zich aangetast in de „tradities en vrijheden van het Nederlandse volk“ en in haar wetenschappelijke traditie: „waar in geen ander criterium geldt, dan dat van wetenschappelijke bekwaamheid, zonder enige discriminatie van ras of godsdienst“. Na — en in antwoord op — deze „aparte schending van de onvervreemdbare en allerheiligste rechten van onze Academie“ gaan studenten in proteststaking (Leiden 26 November 1940) en worden — als tegenmaatregel — twee Universiteiten gesloten (Leiden, Delft tijdelijk).

De arisering gaat onverbiddelijk voort: de „arierverklaring“ wordt den studenten voorgelegd, niet-ariërs worden van examens, daarna van de studie zelf, uitgesloten. Als eind 1941 dan ook nog de verordening komt, die niet-ariërs van alle verenigingsleven uitsluit, ontbinden vele studentenverenigingen zich: als protest — tevens als teken van solidariteit met hen, van wie men als Nederlander niet onderscheiden en gescheiden wenste te worden.

Samen met deze arisering gaat een poging om de Universiteit te nazificeren: November 1940 worden de eerste plannen bekend voor de stichting van een leerstoel: Nationaal socialistische ideologie“ (voor alle studenten als propaedeuticum in de „wereldbeschouwing“ verplicht college.)

In alle mogelijke vacatures worden nationaal-socialistische professoren benoemd. Wanneer de docenten zich verzetten (Leiden Juli 1941 en 1942) en met ontslagneming dreigen, ziet men voorlopig van deze plannen af — Leiden tot een nationaal socialistische Universiteit te maken. Men acht — aldus in de Leidse protestbrief — „het erkend beginsel van ons Hoger Onderwijs, door deze plannen aangetaast: nl. het beginsel van vrij wetenschappelijke grondslag, zonder politieke inslag of invloed.“

Wanneer in Leiden dan — om een ideologische quaestie — een professor ontslagen wordt, trekt haast het gehele docentencorps zich terug (ten minste 90%) en moet men zijn plannen tot „ideologische gelijkshakeling“ van deze Universiteit laten varen. Natuurlijk gaat het nazifi-

catieproces steeds verder door.

2. Ordnungs-politische“ maatregelen.

Na een felle actie in de nationaal-socialistische pers tegen de Universitaire wereld, wordt December 1942 aangekondigd, dat 7000 Nederlandse studenten ingeschakeld moeten worden in de „germaanse lots-strijd tegen het bolsjewisme“. Een staking dreigt — de studenten verdwijnen uit de universiteitssteden en komen eerst terug na herhaalde geruststellende verzekeringen. Nauwelijks weer aan de studie worden ongeveer 600 studenten in razza's gearresteerd in de universitaire lokalen en naar een concentratiekamp gevoerd. Algemeen verzet volgt, men weigert verder het universitaire onderwijs te volgen als deze gijzelaars niet onmiddellijk in vrijheid gesteld worden. Scherper nog wordt de houding als van de studenten tekening van een loyaliteitsverklaring jegens de Duitse bezettende macht wordt gevraagd (10 April 1943). 16% tekent (2600), de overigen worden onder de zwaarste bedreigingen opgeroepen in Duitsland te gaan werken (6 Mei 1943); ongeveer 3000 gaan. Het overige deel (50%, 7000) duikt onder. De tewerkstelling van de meijestudenten (op boerderijen in staatsbedrijven: bv. Post etc.) heeft aanvankelijk op sommige plaatsen niet weinig succes (Groningen 75% van opgeroepen gaat!) maar loopt toch dood.

Bij gebrek aan studiosi gaan de Universiteiten dicht, moeten echter op uitdrukkelijk bevel weer geopend worden (1 Juni 1943) wegens het „eminent belang van een goed functionerend Hoger Onderwijs voor de toekomst van ons land“.

Momenteel is de toestand zo, dat 3 Universiteiten (Leiden, Amsterdam Vrije Universiteit, Nijmegen R. K.) en 2 Hogescholen (Rotterdam, Tilburg (R. K.) gesloten zijn; vele faculteiten tellen in het geheel geen of een

zeer onvoldoende aantal docenten. Van een regelmatig onderwijs is geen sprake meer. De professoren, die nog in functie zijn (ontslagneming is op zware straf verboden) achten hun positie onmogelijk en richten voor het grootste deel (meer dan 50%) in Maart 1944 een brief aan den Secretaris, Generaal van onderwijs, met het verzoek om de mogelijkheden te scheppen, waardoor alle studenten (in Duitsland en illegaal in Nederland levend) hun studie kunnen voortzetten (loyaliteitsverklaring moet vervallen) en ontslagen docenten worden herbenoemd. Gebeurt dit niet, „dan kan alleen de schorsing ook van die Hogescholen en Universiteiten, die nog open zijn, de algehele verwording van het Hoger Onderwijs voorkomen“.

b. Gevolgen van deze maatregelen in het studentenleven.

Alle maatregelen van de Duitse bezettingsmacht vonden direct weerstand in de Universitaire wereld. Naar buiten toe trad deze op met een slagvaardigheid, met een pathos vaak, die bij de gemiddelde Nederlanders een bewonderende verbazing teweeggebracht.

Van binnenuit gezien bleek dit front niet zo hecht te zijn. Er werd weliswaar over de hele linie neen! gezegd, maar dikwijls was dit alleen uit instinctief verweer tegen den overweldigende en zonder verdere bezinning. Een „betere weerstand“ moest dikwijls uitblijven, omdat men elkaar uitsluitend en alleen op de gemeenschappelijke basis van het negatieve verzet vinden kon (vandaar in proteststukken vaak de slappe motivatie in vage verwijzingen naar „traditie“ enz.).

De „betere“ weerstand werd wel teleurstellend weinig gevonden in de Professorenwereld. Als groep (natuurlijk zijn er individuele uitzonderingen) hebben de Universitaire docenten zich slap en weinig principieel gehouden.

(Wordt vervolgd op pag. 4).

DE STRIJD OM VENRAAI.

Roger Greene, die zich met het Britse tweede leger voor Venraai bevindt, seint als volgt:

De Britten vorderden tot het centrum van de stad in bittere gevechten van huis tot huis en kelder tot kelder. Bij het invallen van de schemering baanden Britse voetknechten met bajonetten en handgranaten zich dieper een weg in het hart van dit bitter omstrede wegenkruispunt.

De Duitsers verdedigden zich fanatiek en willen geen enkel huis, winkel of gebouw zonder strijd prijs geven.

Verder naar het Zuiden sloegen de strijdkrachten, die een bruggenhoofd gevestigd hadden over het kanaal op 8 kilometer ten Zuid-Westen van Venraai, de felle pogingen van den vijand af om haar terug te drijven (Met het Britse tweede leger voor Venraai, (P) 17.10).

VRIJE PERS IS VAN BELANG, VINDT VAN MOOK.

Dr. Hubertus J. van Mook, Minister van Koloniën, verklaarde op een persconferentie, die Maandag te San Francisco werd gehouden; dat hij vrijheid van pers van het grootste belang beschouwde. Hij verklaarde voorts dat zijn bij een herziening, na de oorlog, van het vrije perswezen, dat in de grote nieuwsagentschappen journalisten van verschillende landen opgenomen zouden worden, die zorgvuldig uitgezocht dienen te worden en berekend zijn om het nieuws betreffende hun eigen land op de meest betrouwbare wijze te interpreteren.

Dit zou werkelijk tot internationalisme en wederzijds begrip kunnen bijdragen.

Hij handelde vervolgens over Nederland en Nederlands Indië. Betreffende Nederland zeide hij, dat men zich geen beeld kan vormen van de grimmige werkelijkheid.

In vele gevallen is stilzwijgen de beste bescherming voor de bevolking in het nog door de Duitsers bezette gebied.

Hij verklaarde verder, dat de Duitsers van meet af aan de rivieren als verdedigingslijn wilden vasthouden; hun vernielingsprogramma is het volledigste dat zij ooit hebben ten uitvoer gebracht en alle industriële ontwikkeling wordt er aan opgeofferd.

„Ik kan u echter verzekeren,

klaarde hij, moet door middel van een internationale conferentie geregeld worden.

De Heer Otten vreest het Rode Gevaar niet... integendeel, hij is ervan overtuigd, dat hernieuwde handelsbetrekkingen met de Sovjet-Unie van zeer groot belang voor Nederland kan zijn.

ENORME LUCHTAANVALLEN.

Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Beveland.

De bevolking van Zeeuws-Vlaanderen en Zuid-Beveland wordt — volgens den Berlijnsen correspondent van het „Svenska Morgenblad“ — letterlijk bedolven onder het puin van de huizen, die aan een verschrikkelijk bombardement zijn blootgesteld. Zij hebben niets om zich te beschermen tegen de bommen. De wegen over de landengte tussen Zuid-Beveland en het vasteland zijn praktisch niet meer te gebruiken door de verschrikkelijke lucht- en artillerie-bombardementen (Aneta).

MAASTRICHTENAARS EN DE NEW YORK TIMES.

De inwoners van Maastricht hebben, naar de „Bolletijn Commercial“ van het Eerste Noordamerikaanse Leger verneemt, een brief gezonden aan de redactie van de „New York Times“.

„Wij, inwoners van Maastricht, burgers van de eerste bevrijde stad van Nederland, willen u dank zeggen voor de aankomst van uw jongens, die ons de vrijheid, naar welke wij zo lang hebben gehunkerd, hebben gebracht.

Wij behoeven u ons lijden en gebrek niet te beschrijven. De tyran heeft ons alles, wat ons dierbaar was, ontfroed.

Hij heeft getracht onze cultuur te vernielen. Onze verenigingen werden onthouden, onze godsdienst werd belemmerd, ons voedsel werd ons onttrokken, onze paarden en vee werden geroofd, onze fietsen gingen naar Duitsland en zelfs onze kippen moesten eieren leggen voor de Hunnen. Alleen Duitse muziek werd gehoord. Met groot gevaar moesten wij heimelijk luisteren naar onze vrienden, die ons nieuws brachten.

Onze kinderen zijn ondervoed, slecht gekleed en dragen versleten schoenen. Oude klompen zijn weer in de mode gekomen.

Elke dag bracht pijn en zorgen. Onze kinderen hebben geen jeugd gehad. Zij werden opgejaagd en verstoppten zich in kelders en bossen.

Dat was de toestand. Toen kwamen jullie jongens. Kunt gij, lezers, beseffen met welk een blijdschap wij hen hebben verwelkomd. Kunt gij begrijpen hoe wij schreiden toen wij den Noordamerikaanse jongens voor het eerst de hand drukten. Dank, dank, voor de aankomst van jullie beste jongens. Wat vielen zij ons mede. Wat hadden wij een verkeerd idee van de Verenigde Staten en het volk. De blijde lach van uw jongens heeft ons hart gestolen. Hun lachende gezichten, hun krachtige en dappere voorkomen, hun vriendelijkheid en vooral hun eenvoud hebben ons verteld, dat deze jongens van de grote Noordamerikaanse republiek de ware democratie dragen in hun harten en dat de wereld verheugd mag zijn, dat de Verenigde Staten zich in de oorlog bevestigd hebben ten behoeve van ons land en Europa.

Wat hebben wij gejuicht en gefuifd van vreugde. Wat hebben wij hun van onze kleine voorraden gegeven. Wat verstandig van uw bevelhebbers aan de jongens te verbieden hier iets te kopen. Onze vijanden hebben geroofd en geplunderd en uw soldaten hadden instructies het weinige wat er nog was niet voor geld te kopen. Dank, dank voor de aankomst van uw jongens. God zegene Amerika en zijn zonen in hun strijd.

Moge God uw jongens veilig terugvoeren naar hun land. Gode zegene de Noordamerikaanse moeders, die het dierbaarste wat zij hadden, hebben gegeven voor de bevrijding van ons land en Europa. Wij, het Nederlandse volk, zullen nimmer vergeten wat de Verenigde Staten voor ons hebben geofferd. Wij zullen bidden dat uw overwinning en strijd het begin mogen zijn van een nieuwe tijd van begrip en goede wil. God zegene de Verenigde Staten en hun burgers. God zegene de brave jongens die ons vrijheid gebracht hebben en die onze harten gewonnen hebben door hun kracht, hun vriendelijkheid en hun goede inborst. Dank u, nogmaals, dank u. Getekend: In de naam van alle inwoners van Maastricht.“

Tegen verrassend lage prijzen bieden wij U aan

een kleine bezending

Armbandhorloges

Zwitsersche fabriek

met of zonder metalen band, waterdicht, verguld en vergroomd, keurige modellen.

Horlogebanden

metalen en lederen. Aardige modellen. Prima kwaliteit.

Ed. H. Raghunath

Madurostraat 26. Telefoon 1397.

Gevraagd

Voor Direct

mannelijke Administratieve kracht.
Brieven onder no.10.
Bur. v.d. Blad.

George en Margaret.

Tooneelstuk in 3 Bedrijven op te voeren door Tooneelvereniging „EMMASTAD“ in Societeit Asiento op Zaterdag 28 October: Woensdag, 1 November en Zaterdag 4 November a.s.

PRIJS PER PLAATS F. 1.25.

Voor plaatsbespreking zie nadere mededeelingen in Emmastad-berichten, Amigoe di Curaçao en Beurs- en Nieuwsberichten.

GEEN INTRODUCTIE OP 28 OCTOBER 1944.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, maakt hierbij bekend, dat er op den dag, waarop de terugkeer van H. M. Koningin in Nederland op Curaçao word gevierd, vuurwerk mag worden afgestoken. Het blijft echter verboden om op andere dagen vuurwerk af te steken. Er wordt hierbij een dringend beroep gedaan op medewerking van handelaren en publiek om niet op andere dagen vuurwerk af te steken.

De Procureur-Generaal v.d.
L. C. KWARTSZ

GEZOCHT

EEN MEISJE

MET KENNIS VAN BOEKHOUDER TYPEN EN ALGEMEEN KANTOOR KENNIS Liefst persoonlijk aan te melden:

PROSPERO BAIZ & CO

Handelskade 57

Door Z. H. Ext. De Apostolis Vicaris van Curaçao is benoemd tot Geestelijk Adviseur van de Studie Club Curaçao Pater M. Möhlman O. P.

De Secretaris.

PALAIS ROYAL
HEERENSTRAAT No. 23.

BIEDT U AAN:
De wereldberoemde

PAILLARD PICKUPS
(ZWITSERSCH FABRIKAAT)

In verschillende Modellen en Prijzen — Automatisch en Niet-Automatisch

VOOR STAD- EN ISLA STROOM

TEVENS: PAILLARD KOFFERGRAMOFOONS
KOMT U KIJKEN?

Tauber Hermanos

Breedestraat (Otr.)

VRAAGT 3 MEISJES

van de Dames-afdeeling met ingang voor 1 November.

Vervolg van pag. 3).

DE UNIVERSITAIRE SITUATIE IN NEDERLAND. 1940 — 1944.

In de illegale studentenpers zijn de professoren daarom dan ook aan een zeer scherpe, felle kritiek blootgesteld („elke poging, die gedaan werd om te tonen, dat de Nederlandse Universiteit een ruggegraat had, hebben de professoren proberen te verwijderen“; „willoze raderen in het Duitse apparaat“).

De student voelde zich teleurgesteld en alleen gelaten, nu zijn leermeester hem in de strijd niet voorgaait, vaak zelfs niet meegaat, maar zich zo spoedig mogelijk weer terugtrekt in zijn wetenschappelijk isolement. Men spreekt van „verraad“ aan de Universitaire samenleving en constateert „een verminderd vertrouwen in de wetenschap als vormende factor“.

Onder meer is deze houding der professoren te verklaren uit een voortdurende zorg voor het bewaren van het Universitaire apparaat. Koste wat het wil, moet dat voor de toekomst bewaard blijven. Men vraagt zich echter hierbij af, of zo'n geschonken apparaat nog verder mag functioneren — en of het voortbestaan van een dergelijk instituut niet een gevaarlijke, door de Duitse propaganda uit te buiten — illusie is.

Naast dit aarzelen — steeds weer capitulerend — verzet, is de weerstand der studenten (algemeen genomen) van zo'n onstuimigheid en spontane kracht, dat een nuchtere bezinning er nauwelijks gelijke tred mee kan houden.

Uit een primitief verweer groeide allengs een bezonnen verzet. Men geraakte, dank zij vooral ook de leiding van de illegale studentenpers in rustiger, weldoordachte banen. Men trad met elkaar in overleg en deed de verrassende ontdekking, dat men met elkaar in hetzelfde grote verband stond.

Het oude secretarisme en conservatisme worden scherp geïllustreerd. Men wil de handen ineenslaan. „De oorlog dreef ons ook in de studentenwereld in ons gezamenlijk veweer tot elkander“ — „wij hervonden ons gemeenschapsbesef: dat is een kostbare oorlogswinst“. Men vindt elkaar en wil nu samen verder gaan.

Het tragische der gebeurtenissen is dat juist toen men elkaar goed gevonden had, de Duitse maatregelen — juist: Het antwoord, dat men hierop gaf — deze groep weer uiteendreef. De vraag naar den Joodsen medestudent vond direct een antwoord: om met hem samen te kunnen blijven, ontbond men de meeste studentenverenigingen (toen Joden daar November 1942 geen lid meer van konden blijven). Ook de houding tegenover de nationaal-socialistische studentenorganisatie was geen probleem: die werd uitgeschakeld en geïsoleerd, zodat de nationaal-socialistische studentenorganisatie (Studentenfront) in het geheel geen betekenis heeft in de studenten-samenleving. Moelijkheden rezen er eerst, toen men geen eenstemmig antwoord meer geven kon op de Duitse maatregelen van tekelen, en arbeidsinzet. (Zie B)

Vier groepen kan men onderscheiden: groepen, die elkaar innerlijk kwijtgeraakt zijn, juist toen ze elkaar hadden ontdekt.

1. De „tekenners“.

De studenten, die door kunnen studeren, dank zij het feit, dat zij de loyaliteitsverklaring jegens den Duits bezetter, tekenden, gelden bij de anderen als verraders der Nederlandse en Universitaire zaak. De illegale studentenpers houdt zich voortdurend bezig met de vraag op welke wijze deze groep na de oorlog door represailles getroffen kan worden (uitsluiten van verdere studie, geen staatsbetrekking, ongeldig verklaren van sedert Mei 1942 afgelegde examens en schorsing van alle universitaire onderwijs voor een even lange periode als men van Mei 1942 af tot het eind van de oorlog studeerde, enz. enz.).

2. Minder eensluidend is de houding tegenover de „Duitslandgangers“.

De studenten dus, die aan de oproep tot arbeidsinzet in Duitsland gehoor gaven. Een kentering in de beoordeling valt hier waar te nemen: aanvankelijk werden deze studenten eveneens verraders geheten, allengs is het oordeel wat gematigder, niet in het minst door de moedige houding van verschillende studenten in Duitsland (sabotageleiders, bijeenhouden van Nederlandse arbeiders, hulp aan Nederlandse vluchtelingen, enz.), vooral echter, doordat men is begonnen met het lot van deze groep, die

in een zeer hachelijke positie verkeert (men gaat nu van „olfer“ spreken: Psychisch (bombardeementen, beoordeeld worden als gestraften; bij kleinste vergrijpen naar Arbeitserziehungslager, waar reeds velen overleden) en fysisch (ondervoeding, onvolgende medische verzorging) staan velen op de rand van een volkomen ineenstorting, meer is de toestand vaak beneden peil (gedwongen samenleving met Duitse meisjes), sociale verzorging is er nauwelijks, werktijden van 80 — 90 uur, enz. enz.). Tevergeefs trachten professoren uit Nederland de toestand te verbeteren. In Maart 1944 protesteerden (zwak) de Rectores Magnifici bij den Secretaris Generaal van Onderwijs in een goed gedocumenteerde brief (nauwkeurig onderzoek b.v. van oorzaak van 25 sterfgevallen), waarin verzocht werd om deze groep te laten repatriëren, omdat „voor het Hoger Onderwijs het voortduren van deze misstanden onmogelijk te achten is“.

Na oorlogse represailles — door de studentenpers ook tegen deze groep voorgesteld — worden nu veel minder dringend geëist. Er is een groeiende wil om deze groep weer geheel in het studentenleven op te nemen en een bezorgdheid hoe men deze studenten zo spoedig mogelijk zal kunnen repatriëren.

3. De grootste groep (ruim 50% — de illegaal in Nederland levende — studenten geeft reden tot grote zorg. Het monotone, en toch nerveuze bestaan van „ondergedokene“ heeft velen van hen doen „afknappen“. Gestudeerd wordt er nauwelijks meer. Daar heeft men de rust en het evenwicht niet voor. Er is een grote moeheid over deze studenten gekomen, zodat velen, voortvegeterend, alleen nog maar wachten op de dag der bevrijding.

Voortdurend opgejaagd, vaak onder valse identiteitsbewijzen en zonder distributiebescheiden, ondervoed, geïsoleerd van vrienden en stimulerende omgang met anderen, tijdenlang zonder enige goede lectuur (waarvoor men trouwens toch niet de innerlijke rust bezit) vormt deze groep ook voor de naoorlogse situatie het grote probleem. Hierbij mag echter niet vergeten worden, dat juist uit deze groep enkele honderdtallen tot over de oren in allerlei illegaal werk steken („de Duitsers hebben de fout gemaakt ons voor het illegale werk vrij te maken“ — op haast elke lijst van geëxecuteerden komen een of meer studenten voor!), de illegale studentenpers leiden en met grote energie werken aan de reconstructieplannen (C).

4. De laatste groep is van gemeleerd gezelschap: de in Nederland „legaal“ levende studenten. Dat is maar betrekkelijk zo: de meisjesstudenten b.v., medio 1943 tot arbeidsinzet in Nederland opgeroepen (werk bij boeren, functie bij post, ziekenhuizen, fabrieken), zijn enkele maanden later weer met rust gelaten, maar studeren uit voorzichtigheids en solidariteitsoverwegingen toch nauwelijks meer: zijn ondergedoken. Een kleine groep studenten heeft zich aan deportatie onttrokken, door in Nederland in Rustingsbedrijven, of aan de Duitse grens (grensgangers) te gaan werken. De nieuwwaangekomen studenten (uit arbeidsdienst, of zeer jong, meisjes) vormen een onoverzichtelijke groep, die men niet erg vertrouwt. De theologen zijn, door het stichten van twee kerkelijke seminaria, aan de Universiteit onttrokken en kunnen hun studie — min of meer met rust gelaten (reeds twee razzia's) — voortzetten.

Rest dan nog de groep van aankomende studenten, die weigerden de (sedert 1942 verplichte) arbeidsdienst in te gaan en nu, ongeveer twee jaar lang, zonder aan de slag te kunnen komen (een poging tot organiseren van en clandestiene studie-organisatie mislukte, doordat de organisatoren uiteengegreden werden (eind 1942) op het begin van hun studie wachtten. (Velen zijn bovendien ongedenken voor de arbeidsinzet).

C. Op zoek naar een nieuwe Universiteit.

Wat temidden van deze beklemmende situatie nog krachten konden worden vrijgemaakt om voor de toekomst te werken, is een verbijld teken. Men gevoelde — ondergrond aan den lijve — de gespletenheid in het Nederlandse universitaire leven: het uiteenlopen bij principiële beslissingen (loyaliteitsverklaring, arbeidsinzet (enz.), de gereserveerde houding der hoogleraren, het niet kunnen terugvallen op een gemeenschappelijk dragend fundament (de „tradities“ zijn hier voor te vaag!) — als een aanduiding van de situatie, waarin we

in de moderne cultuur, dus ook in de universitaire — geraakt zijn.

Zo kregen de eenvoudige vragen naar het organiseren van het verzet en de overwegingen over de volgen tactiek, plots ongekende diepte en is men gedwongen geworden het gehele phenomenon der Universiteit, haar grondslagen, opbouw en invloedsfeer in de maatschappij opnieuw te bestuderen.

Hier is — als de tekenen niet al te zeer bedriegen — belangrijk werk gedaan voor de naoorlogse wederopbouw van het Universitaire leven. De betekenis ervan is waarschijnlijk juist hierin gelegen, dat hier niet een abstract-academisch dispuut gevoerd wordt over de Universiteit maar — dat men in de oude structuur van Universiteit en studentenleven vastgelopen — nu, met vaak krampachtige ernst, naar nieuwe wegen zoekt. Dat momenteel vele tientallen studenten in Nederland uit hun apathie en inertie zijn opgejaagd en (dag en nacht!) met deze vragen bezig zijn is daarom een bewijs, dat er ook nog wat anders leeft, dan het sombere beeld in B moest doen vermoeden.

De discussie kwam onopvallend en vanzelf aan de gang: men vroeg zich praktisch af, waarom het mogelijk bleek in het Nederlandse Universitaire leven, dat — in dezelfde verzetshouding t.o.v. de Duitsers staande — men zo uiteenlopende beslissingen kon nemen.

1. Het eerste antwoord was even praktisch als de gestelde vraag: omdat wij organisatorisch, niet met, maar naast elkaar leven. Wij hebben geen onderling contact, zijn te geïsoleerd. Ons sectarisme wrekt zich, de schare „nihilisten“ had men nog nooit zo duidelijk afgetekend gezien. Om uit deze impasse te komen moet er dus zijn: onderling contact (contactcommissies), gemeenschappelijk overleg.

Toch bleef de vraag, na dit praktische antwoord, aanhouden. Het bleek mogelijk binnen de kring van dezelfde Universiteit, op principiële vragen deze Universiteit betreffend, hier ja daar: neen! te antwoorden. Een gemeenschappelijke levensconceptie vond men niet: de bodem waarop men stond werd plots zichtbaar, de achtergrond werd onthuld. Nu kreeg men in de discussie wijder uitzicht:

2. De vraag naar de Universiteit en haar grondslag kwam in het geding. Studenten en professoren namen namen aan deze discussie deel. Men begreep, dat een reorganisatie van het studentenleven op de duur geen resultaat kon hebben, zonder dat de vraag naar de Universiteit een principiële antwoord gevonden heeft.

1. Reconstructieplannen: Studentensamenleving.

Een felle discussie wordt er sedert enige jaren in de Nederlandse studentenpers gevoerd over de hervorming van het studentenleven (aan een der Universiteiten verscheint sedert October 1943 een blad geheel gewijd aan de toekomstplannen).

Men wil loskomen uit de vooroorlogse situatie der onafhankelijkheid. Er moet contact, overleg, gemeenschap zijn. Geen secretarisme of nihilisme. De vernieuwingsmogelijkheid om door de oorlog gegeven, moet worden aangegrepen: de „keten van de oude sleur“ is toch stuk. Voorzichtig voortbouwend op de verdere verhoudingen (Utrecht, Amsterdam) of met een radicale, revolutionaire groep (Leiden) ontwerpt men nu een toekomstplan.

De grondgedachte (hier wordt het Leidse plan gevolgd: het „duidelijkst“) is de Universiteit is behalve instituut van wetenschapsbeoefening en vakopleiding ook de plaats voor „de vorming der alumni tot verantwoordelijke dragers der „geestelijke waarden“ (Het „inzicht naar de Universiteit gaat hier dus als direct open!). Deze vorming geschiedt in de Civitas Academica: de Universitaire samenleving, waarin senioren (docenten) en junioren (studenten) naast en met elkaar een taak en opdracht hebben. Er moet een intens contact geschapen worden, dat leiden kan tot een levensgemeenschap. Dit contact is gelocaliseerd in een Civitashuis (centrum van het gehele Universitaire leven) en wordt voortdurend bestendig in veelvuldige samenkomsten van senioren en junioren (eigen weekenden rondom universiteitssteden). De „Civitas Academica gedachte“ moet deze gehele samenleving beheersen; van daaruit moet alle gemeenschappelijke activiteit (studentenpers, studie belangen, sport, recreatie) worden gezien: in deze totale

conceptie moet alles een organische plaats krijgen (ook geestelijke verzorging!, gezondheidszorg).

Het merkwaardige van dit plan (en andere gelijkgerichte plannen) is, dat men bereid is (nu! later?) met alle tradities te breken om dit project tot „organiseren van een alles omvattend studentenleven“ te realiseren. Met een radicale ernst wordt nu met het verleden afgedaan. Men is bereid voor dit experiment („oplossing van het nihilistenprobleem“) een offer te brengen.

2. Deze plannen tot reorganisatie van het studentenleven worden gefundeerd van een nieuwe conceptie der Universiteit uit. Het moment van karaktervorming door de Universitaire studie wordt steeds weer onderstreept („wij hebben nu genoeg gezien hoe karakterloos academisch gevormd kunnen zijn“).

De Civitas Academica zal daaraan alle aandacht moeten schenken (in de ware Civitas Academica vindt de karaktervorming al onbewust plaats), maar ook de structuur van de Universitaire studie zal hierheen moeten tenderen. Daarvoor is allereerst nodig, dat men de verbanden en samenhangen ziet, die de Universiteit bijeen (moeten) houden.

Algemeen voorstel: het eerste jaar een filosofisch-politiek propaedeuticum voor alle studenten. Hier wordt dan meteen het besef gewekt, dat men allen samen in één verband werkt. Verder door de duur van de gehele studietijd filosofische dispuuten, waarin de samenhang der faculteiten een onderwerp van studie zullen zijn. Zo moet men bodem kunnen geven aan de verdere vakstudie. De vraag blijft hierbij: hoe ver verandert hier iets wezenlijk, wanneer de professoren zelf niet uit deze „totalitaire“ conceptie der dingen“ leven en zo hun vakstudie toch weer isoleert?

Daar naast moet de Universiteit weer open vensters krijgen naar de maatschappij toe. Een uitstralingencentrum worden voor volksovervoeding (Sociale Universiteit, University-extension, Volkshogescholen, breken met de „zelfgenoegzame“ isolatie binnen een enge omringd gebied“, „enkeling en maatschappij opvoeden tot menselijkheid in de edelste zin“. (Organisatorisch wil men deze band met de maatschappij consolideren door in de Civitas Academica plaats open te houden voor oud-alumni der academie, die een leidende rol in de maatschappij vervullen).

De vraag, die bij al deze overwegingen steeds weer terugkeert is die naar de grondslag van zo'n Universiteit, die de praetentie heeft op de totale mens beslag te leggen. Hier loopt de discussie uit in een getuigenis over de laatste grond der dingen. Hier zullen dus ook de overtuigingen uiteen gaan. In het algemeen kan men echter zeggen, dat men deze grondslag vindt in „het beste geestelijke erfgoed van ons volk, zoals dat door Christendom en humanisme geformeerd is“. Dat wil niet betekenen de stichting van een „confessionele Christelijke Universiteit“, maar bedoeld, dat men bereid is te breken met het onhouderstandpunt van een karakter en beginselloze Universiteit. De Universiteit — in zichzelf — vraagt om een alles dragend fundament, om een bezielend verband en hechte levenseenheid (Huizinga: „metaphysische achtergrond“). „Dat de Universiteit een grondslag krijgt is dus een restitutio ad integrum“.

D. Perspectieven. Van deze situatie uit kan moeilijk een duidelijke lijn naar de toekomst worden getrokken. Er ligt nog het grote geheim tussen vandaag en de naoorlogse situatie.

Daarom kan slechts met de

grootst mogelijke reserve gesproken worden over na-oorlogse desiderata. Menige noodzakelijke maatregel zal veel verder grijpen dan alleen het universiteitsleven, en dus in groter verband om reconstructie vragen. (Medische zorg, voeding, repatriëring, huisvesting).

Het zal dringend gewenst, maar nauwelijks mogelijk zijn, dat het gehele Universitaire apparaat zo spoedig mogelijk weer functioneert. Vele factoren, nu slecht te overzien, zullen hierbij beslissend zijn: docerend personeel; vele vacatures, geen assistenten door wegvallen van enige jaar klassen studenten; studenten repatriëring uit Duitsland, huisvesting door grote woningnood (afbraak en kust-evacuatie) dringend probleem: financiële staat?; Universitair apparaat: gebouwen, laboratoria, bibliotheken.

Dezer dagen hopen wij aan dit rapport, dat wij thans eerst volledig publiceren, een afzonderlijke beschouwing te wijden. — Redactie.

ARUBA TIVOLI CLUB.

Heden, 18 October 1944 is er de plechtige ingebruikneming van het nieuwe clubgebouw van de Aruba Tivoli Club. Dit nieuwe gebouw is gelegen aan de Wilhelminastraat, vlak naast het oude clubgebouw. Het is een zeer fraaie en moderne club, die een grote aanwinst mag worden genoemd voor de talrijke leden van de Aruba Tivoli Club.

Wij wensen den leden veel succes toe met hun nieuwe clubgebouw.

UITVOERING A.B.C. BABY-FONDS.

Ten bate van bovengenoemd fonds is alhier een drietal zeer goed geslaagde uitvoeringen gegeven, die onder leiding stonden van een commissie bestaande uit de dames Mevrouw Carry Croes, Mevrouw Marie Arends en Mevrouw Annie Ecury.

De nummers der uitvoeringen Oranjestad als te San Nicolas gegeven werden, werden geopend met een zeer goede redevoering van den Heer Addison Winfried Croes, oprichter en voorzitter van bedoeld fonds.

De nummers der uitvoeringen bestonden uit verschillende voordrachten van amateurs, behalve de zangnummers van Carlos del Rio, ofwel Charly Croes, die in de Verenigde Staten van Noord-Amerika als beroepszanger optreedt. Van de amateurs blonk de Russische dames onder leiding van Mevrouw Nemecek uit, terwijl ook het zangnummer van de zwarte marktvrouw veel toejuiching verwierf.

Gezaghebber Isaac Wagemaker woonde een der uitvoeringen bij en voerde aldaar het woord om een ieder aan te sporen het A.B.C. Babyfonds te steunen.

Op Aruba besefte nu een ieder, dat zijn hulp nodig is voor het goede doel, dat het A.B.C. Babyfonds nastreeft: de opkomst was telkens zeer bevredigend; vreemd deed het aan, dat er betrekkelijk weinig Europese Nederlanders de avonden bijwoonden om hun steun te geven aan de Nederlandse kinderen.

Te Koop Aangeboden:
Een Bendix automatische wasch-machine (Nieuw)

Te bevragen: Penstraat 21.

Wanneer Gij op reis gaat, Vraagt inlichtingen bij
S. E. L. MADURO & SONS, INC.

REISBUREAU

Passagebiljetten per vliegtuig, stoomboot en spoor tegen officiële tarieven, zonder extra kosten

RESERVEERING HOTEL ACCOMMODATIES

OPSLAG EN VERSCHeping VAN BAGAGE

INTRNATIONALE EXPEDITEURS

Generale Agenten: Pan American World Airways

Agenten: K.L.M. — Grace Line — Ybarra Lijn — Flota Mercante del Estado — Harrison Line — Alcoa Steamship Co. — Swiss War Transport Office en vele andere

Kantoor: De Ruyterplein — 2 —, Telefoon 1200

Na Kantoor uren: No. 1771—1925—2449

Sport Rubriek

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond,“

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zaterdag, 14 October 1944:
Ten eigen bate.

Jong Curaçao — Jong Holland 0—5.

Van Zondag, 15 October 1944:

Transvaal 1 — Independiente 1 0—5.

Caribe 1 — Vitesse 1 0—7.

Veendam 2 — D.T.S. 2 1—3.

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Zaterdag, 21 October 1944: Combinatie Deportivo Venezuela /Litoral — S.U.B.T.

Zondag, 22 October 1944: Combinatie Deportivo Venezuela /Litoral — Jong Holland.

Dinsdag, 24 October 1944: Combinatie Deportivo Venezuela /Litoral — Comb. andere spelers

Competitie A-klasse.

Zondag, 29 October 1944: Jong Curaçao 1 — Atlanta 1

Zondag, 4 November 1944: Jong Holland 1 — Independ. 1

Zondag, 11 November 1944: S.U.B.T. 1 — Transvaal 1

MUNDO NOBO.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 29 October 1944: U.S.C. 1 — Caribe 1

Zondag, 4 November 1944: D.T.S. 1 — Vitesse 1

Zondag, 11 November 1944: Atlanta 2 — Independiente 2

SCHERPENHEUVEL.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 29 October 1944: Veendam 1 — Be Quick 1

Zondag, 11 November 1944: Veendam 1 — Scherpenheuvel 1

Met het oog op de vroeg invallende duisternis beginnen de wedstrijden om 4 uur des namiddags.

Rectificatie.

De uitslag van den wedstrijd Be Quick 2 — Veendam 2, gespeeld op 8 October l.l., is 2—0 in het voordeel van eerstgenoemde vereniging, en niet 0—2, zooals in het O.O. van 11 October gepubliceerd.

Elftalopgaven.

De elftalopgaven over NOVEMBER moeten in driefvoud bij den 1sten Secretaris zijn ingediend uiterlijk den 23sten October 1944.

Inschrijvingen.

L. Kerk, als gewoon lid bij Independiente.

Wedstrijden tegen de Combinatie Deportivo Venezuela/Litoral.

De toegangsprijzen zijn als volgt vastgesteld:

Tribune f 2.50

Staanplaatsen f 1.—

Voorverkoop bij: El Chico, Breedestraat, Punda

De Jong's Sporthuis, Punda en Otrabanda

A. D. Jonckheer, Otrabanda

Hr. Hoogenbergen, Roodeweg.

Men wordt verzocht zooveel mogelijk van den voorverkoop gebruik te maken.

De seizoenskaarten zijn voor deze wedstrijden geldig.

HET BESTUUR.

Jaarlijkse Vergadering.

Algemeen Nederlandsch Verbond

op

Dinsdag 24 October te 8.30 in de Statenzaal.

AGENDA: 1. Opening en Verslag Jaarlijkse Vergadering 1943.

2. Jaarverslag Secretaris.

3. Jaarverslag Penningmeester.

4. Verslag kascommissie.

5. Benoeming kascommissie.

6. Bestuursverkiezing.

Aftredend: de Heren A. W. J. M. Desertine (niet herkiesbaar), K. H. Bode, (herkiesbaar) en Ch. W. J. Engels (niet herkiesbaar) Twee vacatures.

Bestuurscandidaten: de Heren K. H. Bode, J. Beyderwellen, J. F. Q. Kwarts, I. Roos, E. A. Winters.

7. Rondvraag en Sluiting.

De Secretaris

W. MEIJER.

„INCUB“

De „INCUB“ maakt bekend dat de importeurs voortaan zelf het goedgekeurde exemplaar van hun Curaforms of Aruforms aan hun leveranciers in de Ver. Staten moeten opzenden.

Voor dit doel zal dus de „INCUB“ vafaf heden aan de importeurs een extra exemplaar van goedgekeurde Curaforms of Aruforms retourneren.

Voor Canada blijft de huidige werkwijze onveranderd.